

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Basınındaki sansür ve oto sansürün nedenlerinin araştırılarak basın özgürlüğünün sağlanması amacıyla yasal düzenlemeler de dahil olmak üzere alınacak önlemlerin tespiti için Anayasanın 98 inci TBMM içtüzüğünün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

Oktoz UURAC
İzmir Mv.

Kurban DEMİR
Eskişehir

Emir Haluk Ayhan
Düzce Mv.

Prof. Dr. Tunca Tokay
Diyarbakır Mv.

Ahmet Kenan Tanrıokulu
İzmir Mv.

Samir Bal
Konya Mv.

Sümer Onur
(Manisa)

Sadık Durmaz
Yozgat Mv.
S. Durmaz

Münir Kılıçkaya
Sakarya Mv.

Alim İslak
Kütahya Mv.

Mustafa KALAYCI
Konya Mv.

ÖZCAN YENİÇERİ
ANKARA Mv.

Kemal EREN SİLMEZ
Afyonkarahisar Mv.

Kerem Döğru
Zonguldak

Mesut DEDEOĞLU
Kahramanmaraş Mv.

Mehmet Emin
Şanlıurfa Mv.

Y. E. KUTLU
Y. T. GÜLLÜTÜRKÜ
ANKARA Mv.

Atilla Kaya
İstanbul Mv.

Mehmet Emin
Adana Mv.

D. A. T. PRESEK
İSTANBUL

Öktay Öztürk
Erz. İzzet Veli
Antalya

Zühal Taz
Antalya Mv.

B. Semih Yalın
G. Antep Mv.

GEREKÇE: Çağdaş demokratik ülkelerde medya demokrasinin aracı olarak görülmekte ve dördüncü kuvvet olarak, kamuoyunun sesini gündeme taşıma ve siyasal iktidarı denetlemek işlevlerini yerine getirmektedir.

Son yıllarda medya kurumları, farklı sektörlerde faaliyet gösteren, finansal ve endüstriyel sermaye alanındaki birkaç holdinge bağlanmıştır.

Tekelleşen ve ticarileşen patronaj yapısı, medya-siyaset-ihale ilişkisi ve gazeteci kimliğinde yaşanan değişimler medyanın işlevlerini ne denli yerine getirdiğini tartışılır hale getirmiştir.

Gazetecilik mesleğinde sansür, yayın içeriklerine müdahale, manipülasyon veya yayını durdurma olarak tanımlanırken, pratikte yaşananların diğer boyutunda ise, meslekten kovulma, tasfiye edilme, kanal kapatma, yasal baskılar neticesinde tutuklanma gibi kavramlarla karşılaşılmaktadır.

Otosansür, sansürün içselleştirilmiş halidir. Oto sansürün dinamiklerini, medyanın siyaset ve büyük sermaye ile ilişkileri oluşturmaktadır. Endişe ve korku kaynaklı oto sansür gazeteciler için sansürden daha tehlikeli hale gelmiştir.

AKP iktidarında Türk medya endüstrisindeki sermaye ve sahiplik yapısı değişmiş ve kilit noktalardaki pek çok yönetici ve köşe yazarı kadrosunda değişiklikler olmuş, AKP medyası ve diğerleri şeklinde yeni bir yapı oluşmuştur.

AKP'nin baskıları nedeniyle günümüzde medya; iktidarın söylemi doğrultusunda gündemi yönlendirmekte, iktidarların söylemini yeniden üretirken hangi kaynakların kullanılacağına, hangi aktörlerin kamuya sunulacağına, haber başlıklarının seçimine, ne söyleneceğine ve özellikle de nasıl söyleneceğine karar vermektedir.

AKP döneminde;

Anadolu Ajansı ve TRT hükümetin borazanı haline gelmiş, muhalefet partilerine sansür uygulamıştır. THY uçaklarında yolculara muhalefet gazetelerinin dağıtımı yasaklanmıştır.

Gezi Olayları ve 17 Aralık Yolsuzluk ve Rüşvet Operasyonundan sonra televizyon ve gazete yayınlarını kontrol etmek amacıyla AKP Genel Başkan Yardımcısının başkanlığında komisyonun kurulduğu iddia edilmektedir.

AKP Hükümeti, rüşvet, yolsuzluk ve anti demokratik uygulamalarını örtbas etmek gayretiyle, televizyon ve gazetelere yayın yasağı getirmekte, internet üzerinden sosyal medyaya sansür uygulamaktadır.

Muhalef gazete ve televizyonlar sahiplerine sürekli denetimler yapılmış, yüklü cezalar yazılmıştır.

ATV televizyonu ve Sabah Gazetesinin devredilmesiyle ilgili olarak bir bakan tarafından iş adamlarından para toplanmıştır.

Anayasası'nın 28'inci maddesinde " Basın hürdür, sansür edilemez. Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır." ifadeleri yer almasına rağmen Başbakan Erdoğan bizzat gazete ve televizyon sahiplerini arayarak bazı programları yayından kaldırtmıştır.

Başbakan Erdoğan ve Habertürk yöneticisi arasında MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin haberinin yayından kaldırılmasıyla ilgili olarak 4 Haziran 2013 tarihinde gerçekleşen telefon görüşmesi Türk basın tarihine kara bir leke olarak geçmiştir.

Başbakan Erdoğan 14 2013 Temmuz'da Habertürk yöneticisini tekrar aramış ve MHP Genel Başkanının canlı basın toplantısını yayından kaldırtmıştır.

Habertürk yöneticisi, Bilal Erdoğan ve Habertürk Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni arasında Konsensus Araştırma ve Danışmanlık Şirketi'nin anket sonuçlarında MHP'den ve kararsızlardan BDP ve AKP'ye oy aktarılarak manipölasyon yapılmasına yönelik telefon görüşmeleri en basit tabiriyle Milli İrade hırsızlığıdır.

Başbakan 24 Eylül 2013'te Habertürk yöneticisini aramış, bu görüşmeden sonra AKP aleyhine haber yapan dört gazetecinin işine son verilmiştir. Bu sansür görüşmelerinde ve gazetecilerin işten atılmasında sözüm ona gazeteci olan AKP Milletvekili Yalçın Akdoğan'da yer almıştır.

MHP'ye sansür uygulayan Başbakan Erdoğan, 40 bin kişinin katili İmralı Canisinin ayağına gazeteci göndermektedir.

AKP döneminde sansürün artması sonucu Türkiye basın özgürlüğü sıralamasında her geçen gün geriye gitmiştir. Türkiye, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün Basın Özgürlüğü sıralamasında 2002'de 99'uncu sıradayken bugün 179 ülke arasında 154'üncü sıradadır.

Türk Basınındaki sansürün nedenlerinin araştırılarak, basın özgürlüğünün sağlanması amacıyla yasal düzenlemeler de dahil olmak üzere alınacak önlemlerin tespiti için Meclis Araştırması açılmalıdır.